

LETŠATŠI LA BODITŠHABATŠHABA LA TAOLO YA MOTŠHELO MELLWANENG 2018

Motse Kapa, 26 Janaware 2018 – Mekgatlo ya Taolo ya motšhelo mellwaneng lefaseng ka bophara lehono le hlomphele banna le basadi bao ba šireletšago mellwane ya rena le go thuša go nolofatša papatšo. Ngwaga ka ngwaga Letšatši la Boditšhabatšhaba la Taolo ya motšhelo mellwaneng (ICD) le swarwa ka Janaware 26 ka letšatši leo Khansele ya Koporasi ya Taolo ya motšhelo mellwaneng (CCC) e ilego ya swara kopano ka 1953.

Tabataba ya Letšatši la Boditšhabatšhaba la Taolo ya motšhelo mellwaneng (ICD) 2018, yeo e kgethilwego ke Mokgatlo wa Lefase wa Taolo ya motšhelo mellwaneng (WCO), ke “Secure business environment for economic development” / “Tikologo e bolokegilego ya kgwebo ya tšwetšopele ya ekonomi”.

Ditirelo tša Motšhelo tša Afrika Borwa o swere lenaneo la lona ka Polokelo ya dithoto tša Mmušo ka Motse Kapa, gammogo le Komišinare, Tom Moyane, go fana ka polelo kgolo.

“Tabataba ya lenyaga e lebišitšwe go laetša hlokego ya bohle ya go kgonthiša gore tikologo yeo e dumelelago tshepetšo ya kgwebo, bjale ka dientšene tša ekonomi, go kgathatema gabotse kgwebong le go kholega go tšwa go kgwebo ya boditšhabatšhaba,” gwa bolela Komišinare.

“Taolo ya motšhelo mellwaneng e ka dira kabelo ka go kgontšha tikologo ka go dira tiišetšo, taolelo, ditshepetšo tša tatelano, go lwantšwa bomenetša, kaonafatša botshepegi le kgonthišo ya nolofatšo ya tshepetišo.”

“Taolo ya motšhelo mellwaneng e ka dira kabelo go tšhireletšo ya tikologo go seo se se swanetšego go dirwa go kgonthiša ketwane ya phepo ya tšhireletšo, ka go kaonafatša bokgoni bja yona bja go thibela kgwebišano ya go se dumelele gape ya tshenyole ditiragalo tša go swana le tefelo ya bomenetša bja go se dumelele le botšhošetši ka tshepetišo ya kgwebo.”

“Gape Taolo ya motšhelo mellwaneng e ka dira kabelo go tikologo ya paale le ya go phediša ka phegelele go šomana le merero e bjalo tlole ya molao ya dithoto tša kelelo, go kwefa ka go leka go efoga tefelo ya makgetho le go se laodiše botse boleng le setlogo sa dithoto ka maikemišetšo,” a realo.

O tladiše ka gore mokgatlo o tla leka ka maatla go kgonthiša gore ba tšwela pele go lemogwa bjale ka bafana tirelo ya maemo a godimo a lefase a Taolo ya motšhelo mellwaneng le gore ba tšwela pele go kaonafatša kgwebo ya Afrika Borwa le phadišano ya ekonomi. Magato a bjalo ka Tšhupane ya Tšhomobotse ya Dilotšistiki tša Panka ya Lefase / World Bank’s Logistics Performance Index a šetše a lemogile kgontšhagalo ya Afrika Borwa ka mokgwa wo, gomme SARS e rata go kaonafala ka se, arealo.

“Ke tshepha gore se se tla fihlelelwa ka boikgafo bja rena bja go kaonafatša tirelo, taolo ya khwalithi, go itshepha batho ba rena, go tšweletša boetapele bja rena le go gwerana le baswarakabelo ba rena.”

O tladiše ka gore: “Bjale ka ketapele ya khuduthamaga ya SARS, re keteka Mokgatlo wa Lefase wa Taolo ya motšhelo mellwaneng WCO gomme re khwaparetša morero wa tabataba ya yona. Re tla tšwelapele go tšwetšapele tebo ya go dira kgonagalo ya tikologo ya tšhireletšo gore dikgwebo di kgone go kholega go tšwa go kgwebišano ya boditšhabatšhaba.

Moofisiri Mogolo wa tša Taolo ya motšhelo mellwaneng le Motšhelo wa dithoto, Jed Michaletos, o boletše ka ga tsebišo ya molao o moswa wa Taolo ya motšhelo mellwaneng ka Lenaneo le Leswa la Molao wa Taolo ya motšhelo mellwaneng (NCAP), ka gore go fihla ga bjale e bile projeke e kgolo go di fetiša ka SARS gona bjale, gomme mmapatsela wa phethagatšo o katološeditšwego fihla ka 2025. “Ge Molao o moswa o phethagaditšwe, o tla fetiša ka fao re dirago kgwebo ka SARS.”

Gape o hlalositše gore mpshafatšo ya Polokelo ya dithoto tša Mmušo ya ka Motse Kapa – yeo e bilego ya mathomo go tše mmalwa– e bile karolo ya tebelelo kakaretšo ya maano a mathomo a bohlokwa mo ngwageng. O rile ba ikgantšhitše ka diphetogo tše dingwe tše di tsebišitšwego, go akaretša go tiišetša ditshepetšo tša tšhireletšo le sešeme ya taolo ya tshedimošo e mpsha e kaonafaditšwego ka gare yeo e ka kgonago go latedišiša dithoto ka moka tše di tsenago ka gare le ka ntle ga lefelo la polokelo ya dithoto.

“Se se tla re kgontšha go šomana botse le dithoto tša go se dumelelege gape tša boforetši (ketšišo), tše di abelago go ekonomi ya go se dumelelege le tahlegelo ya letseno go mmušo.”

* CCC e amogetše leina le leswa la go šoma, Mokgatlo wa Lefase wa Taolo ya motšhelo mellwaneng / World Customs Organisation (WCO) ka 1994. Ngwaga o mongwe le o mongwe, letšatši le ketekwa ka morero/tabataba yeo e kgethilwego ke Bongwaledi bja WCO gomme e ngwaletšwe go Maloko ka moka a 180 WCO.